

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

71.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 3-го Сентября — 1837 — Wilno. Piątek. 3-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

30-е число сего Августа, день Тезоименитства Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича и Великаго Князя **АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА** и Рожденія Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны **ОЛГИ НИКОЛАЕВНЫ**, торжествуемъ былъ въ нашемъ городѣ.

Въ 10 часовъ утра на дворцовой площади былъ разводъ, послѣ котораго Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Николай Андреевичъ *Долгоруковъ*, изволили во дворецъ принимать поздравленія Г. Генераловъ, Военныхъ и Гражданскихъ Чинowników и Дворянства, а потомъ со всемъ собраніемъ отправился въ дворцовую церковь для слушанія Божественной Литургіи, по окончаніи которой совершено благодарственное Господу Богу молебствіе съ возглашеніемъ многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Императорскому Дому.

Въ то же время совершаемо было благодарственное молебствіе и въ храмахъ всѣхъ прочихъ исповѣданій.

Въ 3 часа по полудни, Командиръ Староингерманландскаго Пѣхотнаго полка, Полковникъ *Скобелевъ*, по случаю въ тотъ же день полковаго праздника, давалъ для знатнѣйшихъ особъ обѣдъ.

Въ 6 часовъ вечера было гулянье подъ качелями, а въ 8-мъ час. сожженъ прекрасный фейерверкъ. — Городъ весь былъ иллюминованъ.

Санктпетербургъ. 27-го Августа.

Государь Императоръ, по прибытіи въ Вильно, 9-го числа Августа, поздно вечеромъ, изволили на другой день въ девять часовъ утра, быть въ соборной церкви.

Потомъ, на площади у кафедральнаго костела, Его Величество дѣлалъ смотръ двумъ баталіонамъ Егерскаго Фельдмаршала Князя Кутузова Смоленскаго полка, и былъ онымъ доволенъ.

Посѣтивъ Римско-Католическій кафедральный костелъ, Государь былъ встрѣченъ въ ономъ Бискупомъ со всемъ причетомъ духовенства; послѣ чего, Его Величество изволили осматривать Виленскую цитадель.

Потомъ Его Величество изволили быть въ Виленскомъ военномъ госпиталѣ, устройствомъ и порядкомъ коего былъ весьма доволенъ.

Въ двѣнадцать часовъ имѣли счастье быть представлены Государю Императору находившіеся въ Вильнѣ Г. Генералы, Штабъ и Оберъ-Офицеры, Гражданскіе чиновники, дворянство и духовенство.

Во второмъ часу по полудни, Его Величество изволили осматривать Виленскую Медико-Хирургическую Академію, по выходѣ изъ коей были представлены ученики Губернской Гимназіи и отдѣленія оной Базиліанскаго Монастыря; — потомъ осматривалъ больницу Сестръ Милосердія, для бѣдныхъ и

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

День 30-ты зeszłego Sierpnia, dzień Wysokich Imienin Jego Cesarskiej Wysokości Pana Cesarzewicza Następcy Wielkiego Xiążęcia **ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA** i Narodzin Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xiężniczki **OLGI NIKOŁAEWNY**, święcony był w mieście naszym.

Z rana o godzinie 10-tej na placu pałacowym odbyła się parada zmiany straży, potem Jasnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał Adjutant Xiążę Jmć *Dothorukow*, w pałacu raczył przyjmować powinszowania PP. Jenerałów, Urzędników Wojskowych i Cywilnych i Dworzaństwa, a potem z całym zgromadzeniem udał się do kaplicy pałacowej dla słuchania Mszy ś., po skończeniu której, odprawiane były dziękczynne do Pana Boga modły z podniesieniem głosów w prośbach o długie lata Jego Cesarskiej Mości i całemu Najjaśniejszemu Cesarskiemu Domowi.

W tymże czasie w świątyniach innych wyznań odprawiały się dziękczynne modły.

O godzinie 3 ciey po południu, Dowódzca Staroingermanlandzkiego pieszego półku, Półkownik *Skobelew*, z powodu przypadłej w tenże dzień półkowej uroczystości, dawał obiad dla znaczniejszych osób.

O godzinie 6 tej wieczorem była zabawa pod kachelami, a o godzinie 8 spalono piękny fajerwerk. Miasto całe było illuminowane.

Sankt-Petersburg, dnia 27-go Sierpnia.

Cesarz Jego Mość, po przybyciu do Wilna, dnia 9-go Sierpnia, późno wieczorem, raczył, nazajutrz o godzinie 9-tej zrana, być w cerkwi Sobornej.

Potem, na placu przy katedralnym kościele, Najjaśniejszy Pan, odbył przegląd dwóch batalionów półku Strzelców Marszałka Polnego Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego, i był z niego zadowolony.

Cesarz Jego Mość, odwiedził Rzymsko-Katolicki Katedralny kościół, spotkany będąc w nim przez Biskupa, z Kapitułą; po czem Najjaśniejszy Pan raczył oglądać cytadelę Wileńską.

Potem Jego Cesarska Mość raczył być w Wileńskim Szpitalu wojskowym, z którego urządzenia i porządku był wcale zadowolony.

O godzinie dwonastey mieli szczęście być przedstawianymi Cesarzowi Jego Mości znajdujący się w Wilnie PP. Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie, Urzędnicy Cywilni, Dworzaństwo i Duchowieństwo.

O godzinie 2-giej z południa, Najjaśniejszy Pan raczył oglądać Wileńską Medyko-Chirurgiczną Akademią, po wyysciu z której przedstawieni byli uczniowie Gubernialnego Gimnazjum i jego oddziału Klasztoru Bazylińskiego. Potem oglądał Szpital Siostr Miłosierdzia dla ubogich i cierpiących, Rzymsko-Katolicko Du-

страдающихъ, Римско-Католическую Духовную Академію, Благородный Пансіонъ, заведенія Человѣколюбиваго Общества, благотворительныя заведенія при Монастырѣ Св. Якуба и Базиліанскій Греко-Уніятскій Монастырь; устройствомъ всѣхъ сихъ заведеній Государь Императоръ былъ весьма доволенъ.

Къ обѣденному столу Его Величества приглашены были: Виленскій Военный, Гродненскій, Бѣлостокскій и Минскій Генералъ-Губернаторъ, Гражданскіе Губернаторы и Предводители Дворянства сихъ губерній, и всѣ Генералы, въ Вильнѣ находившіеся.

Изъ Вильно, Государь Императоръ изволилъ выѣхать того же числа въ одиннадцать часовъ вечера, и прибылъ въ городъ Минскъ 11-го Августа, въ часъ по полудни, гдѣ отслушавъ въ соборной церкви краткое молебствіе, отправился въ путь къ Бобруйску, куда и прибылъ благополучно 12-го числа, во второмъ часу по полуночи.

Въ Бобруйскѣ, въ десять часовъ утра, Его Величество дѣлалъ смотръ 5-й дивизіи 2-го Пѣхотнаго Корпуса, и былъ онымъ весьма доволенъ. — Всѣ Генералы и полковые Командиры приглашены были къ столу Его Величества.

Предъ обѣдомъ, Государь Императоръ осматривалъ крѣпостныя работы и укрѣпленія; — найдя оныя въ совершенной исправности, благоволилъ изъявить Всемилоостивѣйшее удовольствіе.

Въ шесть часовъ по полудни, Его Величество осматривалъ военный госпиталь.

13-го числа, въ восемь часовъ утра, Государь Императоръ дѣлалъ смотръ двумъ сапернымъ батальонамъ, коими былъ совершенно доволенъ; потомъ осматривалъ лазаретъ 5-й Пѣхотной дивизіи. Въ 10 часовъ, присутствовалъ у лагернаго развода и осматривалъ самый лагерь, а въ двѣнадцать часовъ, въ полдень, изволилъ отправиться изъ Бобруйска, и прибылъ въ г. Черниговъ, 14-го Августа въ десять часовъ утра. Отслушавъ въ соборномъ храмѣ краткое молебствіе, Его Величество отправился въ путь къ Кіеву, куда и прибылъ благополучно того же числа въ девять часовъ по полудни, прямо въ Кіево-Печерскую Лавру, гдѣ былъ встрѣченъ Кіевскимъ Митрополитомъ Филаретомъ, и потомъ въ приготовленный для Его Величества домъ.

15-го Августа, въ десять часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ слушать Божественную Литургію въ Кіево-Печерской Лаврѣ, по случаю храмоваго праздника Успенія Богородицы.

Въ двѣнадцать часовъ, Его Величество дѣлалъ смотръ войскамъ 5-го Пѣхотнаго Корпуса, коимъ былъ совершенно доволенъ; потомъ посетилъ Софійскій Соборъ, Михайловскій Монастырь и Кіевскій Арсеналь.

Въ сей день приглашены были къ столу Его Величества Кіевскій Военный Губернаторъ, Командиръ 5-го Пѣхотнаго Корпуса и всѣ Генералы и полковые командиры оного, Гражданскій Губернаторъ, Губернскій Предводитель Дворянства и Попечитель Кіевского Учебнаго Округа.

Послѣ обѣда, Его Величество изволилъ объѣзжать городъ. 16-го числа, въ восемь часовъ утра, въ присутствіи Государя Императора, былъ маневръ войскамъ 5-го Пѣхотнаго Корпуса. — Потомъ Его Величество осматривалъ крѣпостныя работы, коими совершенно былъ доволенъ, и военные госпитали, и, послѣ обѣда, заведенія Кіевского Учебнаго Округа, — а въ десять часовъ, Его Величество, посетивъ еще Кіево-Печерскую Лавру, отправился оттуда въ путь къ Вознесенску, куда и прибылъ благополучно 17-го числа, въ двѣнадцатомъ часу вечера.

18-го Августа, Его Величеству угодно было назначить смотръ всей кавалеріи, сосредоточенной въ Вознесенскѣ, съ принадлежащею къ оной артиллеріею. — 350 эскадроновъ и 144 орудій Конной Артиллеріи были выстроены въ пять линій. Пространное поле близъ города казалось недостаточнымъ для движенія всей массы войскъ. — Государь объѣхалъ ряды полковъ; привѣтствіе Его Величества имѣло отъѣтомъ громогласное, неумолкаемое ура. При сборѣ столь многочисленнаго войска, столькихъ врѣнопадныхъ, Государю Императору угодно было начать дѣло принесеніемъ Господу благодарственнаго молебна за ниспосланіе въ семь краю благодати Господней, подавшей возможность совершить столь блистательное и безпримѣрное собраніе войскъ.

Въ нѣкоторомъ разстояніи отъ первой линіи поставленъ былъ наложъ и прочія принадлежности для богослуженія: штандарты всѣхъ полковъ поставлены были впередъ, и построены между наложемъ и первою линіею войска.

Начался молебенъ. — Въ войскахъ разительная тишина. — Всѣ усердно молились: Царь за войско и

човнѣю Академію, Szlachetny Pensyon, Dom Towarzystwa Dobroczynności, Dobroczynne zakłady przy klasztorze S-go Jakóba, i Bazyliński Greko-Unicki kościół: z porządku we wszystkich tych zakładach Cesarz Jego Mość był bardzo zadowolony.

Do stołu Jego Cesarzkiej Mości na obiad zaproszeni byli: Wileński Wojenny, Grodzieński, Białostocki i Miński Jenerał-Gubernator, Gubernatorowie Cywilni i Marszałkowie Dworzanstwa tych Gubernii, wszyscy oraz Jenerałowie, w Wilnie znajdujący się.

Z Wilna, Cesarz Jego Mość raczył wyjechać tegoż dnia o godzinie jedenastej w nocy, i przybył do miasta Mińska 11-go Sierpnia, o godzinie 1-ey z południa, gdzie wysłuchawszy w cerkwi Sobornej krótkich modłów, wyjechał w drogę do Bobruyska, dokąd też przybył szczęśliwie, d. 12-go o godzinie 2-rej z północy.

W Bobruysku o godzinie 10-tej z rana, Najjaśniejszy Pan robił przegląd 5-tej dywizji 2-go Korpusu piechoty i był z niego bardzo zadowolony. — Wszyscy Jenerałowie i Dowódcy półków zaproszeni byli do stołu Jego Cesarzkiej Mości.

Przed obiadem Cesarz Jego Mość oglądał roboty twierdzone i warownie; — znalazł: że je w należytej sprawności, raczył oświadczyć Najmilsiejsze zadowolenie.

O godzinie szóstej z południa, Najjaśniejszy Pan oglądał szpital wojskowy.

Dnia 13-go, o godzinie 8-ey z rana, Cesarz Jego Mość robił przegląd dwóch batalionów saperów, z których był zupełnie zadowolony; potem oglądał lazaret 5-tej dywizji pieszej. O godzinie 10-tej, znajdował się na zmianie straży w obozie i oglądał sam oboz, a o godzinie 12-tej, o południu, raczył wyjechać z Bobruyska, i przybył do miasta Czernichowa, d. 14 Sierpnia, o godzinie 10-tej z rana. Wysłuchawszy w Sobornej Świątyni krótkich modłów, Najjaśniejszy Pan wyjechał w podróż do Kijowa, dokąd przybył szczęśliwie tegoż dnia o godz. 9-tej wieczorem, prosto do Kijowo-Pieczarskiej Ławry, gdzie był spotkany przez Metropolitę Kijowskiego Filareta, a potem do przygotowanego dla Jego Cesarzkiej Mości domu.

D. 15-go Sierpnia, o godzinie 10-tej z rana, Cesarz Jego Mość raczył słuchać Liturgii Bożkiej w Kijowo-Pieczarskiej Ławrze, z okoliczności miejscowego tej świątyni festu Wniebowzięcia Bogarodicy.

O godzinie 12-tej Najjaśniejszy Pan czynił przegląd 5-go Korpusu Piechoty, z którego był zupełnie zadowolonym; potem odwiedził Sobór Sofijski, Kłasztor S-go Michała i Arsenał Kijowski.

Dnia tego zaproszeni byli do stołu Jego Cesarzkiej Mości Kijowski Wojenny Gubernator, Dowódca 5-go Korpusu Piechoty, wszyscy oraz jego Jenerałowie i Dowódcy półków, Gubernator Cywilny, Marszałek Gubernialny Dworzanstwa i Kurator Kijowskiego Szkolnego Okręgu.

Po obiedzie, Jego Cesarzka Mość raczył objeżdżać miasto. D. 16-go, o godzinie 8-miej z rana w obliczu Najjaśniejszego Pana odbywały się manewry wojsk 5-go Korpusu Piechoty. — Potem Najjaśniejszy Pan oglądał roboty twierdzone, z których zupełnie był zadowolony, i szpitale wojskowe, a po obiedzie, zakłady Kijowskiego Szkolnego Okręgu. — O godzinie 10-tej, Najjaśniejszy Pan, odwiedziwszy jeszcze Kijowo-Pieczarską Ławrę, wyjechał z tamtąd w drogę do Woznesieńska, dokąd też szczęśliwie przybył dnia 17-go, o godzinie dwónastej w nocy.

D. 18-go Sierpnia Najjaśniejszemu Panu podobało się naznaczyć przegląd całej Kawaleryi, ściągnięney do Woznesieńska, z należącą do niej Artylleryą, — 350 szwadronow i 144 dział Artylleryi Konney, uszykowane były w pięć linii. Rozległe pole w bliskości miasta zdawało się niewystarczającym dla obrótow całej masy wojska. — Cesarz objechał szeregi półków: powitanie Jego Cesarzkiej Mości miało w odpowiedzi huczne i nienastające ура. Przy zebraniu się tak licznego wojska, takiej liczby wiernych poddanych, Cesarzowi Jego Mości podobało się rozpocząć dzieło od zanieśienia Najwyższemu dziękczynnych modłów za udzielenie temu krajowi błogosławieństwa Pańskiego, które obdarzyło możliwością dokonania tak świetnego i bezprzykładnego zgromadzenia wojska.

W niejakiem odległości od pierwszej linii postawiony był pulpit i dalsze należytości modlitwne: sztandary wszystkich półków wystawione były przodem, uszykowane pomiędzy pulpitem a pierwszą linią wojsk.

Zaczęły się modły. — W pośród wojsk uderzająca cichość — Wszyscy serdecznie się modlili: Monar-

Россію; войско за Царя и отечество! — По окончаніи молебна, проходили предъ Его Величествомъ церемоніальнымъ маршемъ, и искреннее усердіе каждого ознаменовалось полнымъ успѣхомъ: Государь Императоръ изволилъ быть совершенно доволенъ, тѣмъ болѣе, что во фронтъ были безсрочно-отпускные, собранные изъ восьми губерній, за нѣсколько времени предъ симъ. Старые сѣи воины удивили всѣхъ примѣрнымъ своимъ устройствомъ и блестящимъ состояніемъ.

Въ заключеніе, Драгунскій Корпусъ построенъ былъ колоннами въ одну линію. Масса сія двинулась съ мѣста полнымъ карьеромъ, въ одно мгновеніе спѣшилась и составила восемь баталіоновъ стройной пѣхоты, которая тутъ же прошла предъ Государемъ церемоніальнымъ маршемъ, колоннами.

19 го числа, Государь Императоръ изволилъ дѣлать смотръ пѣхоты, состоящей изъ 12-ти резервныхъ баталіоновъ 5-го Пѣхотнаго Корпуса и 16 баталіоновъ и 5 ротъ артиллеріи, собранныхъ также изъ безсрочно-отпускныхъ воиновъ. Войска сѣи, движимыя похвальнымъ соревнованіемъ, успѣли заслужить полное одобреніе Его Величества. (С. И.)

Его Императорское Величество, въ присутствіи Своемъ въ г. Вильно, Августа 10-го дня 1837 года, соизволилъ отдать слѣдующій приказъ.

Государь Императоръ, за порядокъ и устройство, найденные при осмотрѣ 10-го сего Августа 1-го и 2-го баталіоновъ Егерскаго (Фельдмаршала Кнзя Кутузова-Смоленскаго полка, объявляетъ совершенную признательность Главнокомандующему Дѣйствию Арміею, Генераль-Фельдмаршалу Кнзю Варшавскому Графу Паскевичу Эриванскому, и Высочайшее благоволеніе: Командиру 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль-Адъютанту Барону Гейсмару; Начальнику 3-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Лейтенанту Шкурину; Командиру 2-й бригады сей дивизіи, Генераль-Маіору Бѣлевцову 1-му; Командиру Егерскаго Фельдмаршала Кнзя Кутузова-Смоленскаго полка, Полковнику Каннабиху, и всѣмъ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицерамъ сихъ баталіоновъ; нижнимъ же чинамъ Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на человѣка.

Его Императорское Величество, за отличное состояніе, найденное при осмотрѣ сего числа Виленской цитадели, объявляетъ совершенную признательность Его Императорскому Высочеству Генераль-Инспектору по Инженерной части, и Высочайшее благоволеніе: Виленскимъ: Военному Губернатору, Генераль-Адъютанту Кнзю Долгорукову 1-му, и Команданту, Генераль-Лейтенанту Квитницкому; Командующему Виленскимъ Артиллерійскимъ Гарнизономъ, Капитану Фролову, и Командиру Виленской Инженерной команды, Капитану Грунту; нижнимъ же чинамъ, какъ Артиллерійскаго Гарнизона, такъ и Инженерной команды, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на человѣка.

Его Императорское Величество, за порядокъ и хорошее состояніе, найденное при осмотрѣ сего числа Виленскаго Военнаго госпиталя, объявляетъ Высочайшее благоволеніе: Виленскимъ: Военному Губернатору, Генераль-Адъютанту Кнзю Долгорукову 1-му, и Команданту, Генераль-Лейтенанту Квитницкому; Управляющему Виленскою Коммиссаріатскою Коммиссіею, состоящему по Арміи Полковнику Рому 4 му; Старшему Доктору, Статскому Совѣнику Ковальскому, и Смотрителю госпиталя, состоящему по Арміи Маіору Клоостерману.

Его Императорское Величество, во время присутствія въ г. Вильно, замѣтивъ по городу отличный порядокъ и устройство, объявляетъ Высочайшее благоволеніе: Виленскому Военному Губернатору, Генераль-Адъютанту Кнзю Долгорукову 1-му; Плацъ-Маіору, состоящему по Кавалеріи Полковнику Богдановичу 2 му; Полицейстеру, состоящему по Арміи Маіору Серебрякову 2-му; и всѣмъ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицерамъ Жандармской команды и вѣдомства Полиціи; нижнимъ же чинамъ Жандармской и команды и Полиціи, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на человѣка. (Р. И.)

Его Императорское Величество, въ присутствіи Своемъ въ г. Ковно, соизволилъ отдать слѣдующій приказъ.

6-го ч. Государь Императоръ, за отличный порядокъ и устройство, найденные при бывшемъ 6-го сего Августа церковномъ парадѣ и лагерномъ разводѣ пѣхоты и Полевой Пѣшей Артиллеріи войскъ 1-го Пѣхотнаго Корпуса, при г. Ковно собранныхъ, объявляетъ совершенную признательность Главнокоман-

дующа за войско и Россію, войско за Монарха и Отечество. — По окончаніи молитвъ, простирались передъ Его Цесарскою Мошцею, и щерца сердечность каждого означенная была полнымъ skutkiem: CESARZ Jego Mość raczył być zupełnie zadowolonym, tym więcej, że w sztykach znajdowali się bezterminowo urlopowani, przed niejakim czasem, zebrani z ośmiu gubernii. Starszy ci wojownicy zdziwili wszystkich wzorową swą szykownością i świetną postawą.

W końcu, Korpus Dragonów uszykowany był kolumnami w jedną linię. Masa ta ruszyła z miejsca pełnym galopem, w mgnieniu oka zamieniła się w piechotę i wystawiła ośm batalionów szykowej piechoty, która wnet przeciągała kolumnami przed CESARZEM.

Dnia 19-go, CESARZ Jego Mość raczył czynić przegląd piechoty, złożonej ze 12-tu batalionów odwodowych 5-go Korpusu Piechoty i 16-tu batalionów i 3-ch rot Artylleryi, zgromadzonych także z wojowników bezterminowo urlopowanych. Wojska te, przejęte chwalebą emulacją, umiały zjednać dla siebie zupełną pochwałę Jego CESARSKIEJ MOŚCI. (P. P.)

JEGO CESARSKA MOŚĆ, w czasie Swęj bytności w m. Wilnie, 10 Sierpnia 1837 roku, raczył wydać następujący Rozkaz Dzienny.

CESARZ Jego Mość, za porządek i urządzenie, znalezione przy obejrzeniu dnia 10-go ter. Sierpnia 1-go i 2-go batalionów półku Strzelców Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego, oświadcza zupełną wdzięczność Głównodowodzącemu działającą Armią, Jenerał-Feldmarszałkowi Xięciu Warszawskiemu Hrabii Paszkiewiczowi Erywańskiemu, i NAYWYŻSZE zadowolenie: Dowódcy 1-go Korpusu Piechoty, Jenerał-Adjutantowi Baronowi Geismarowi; Naczelnikowi 3-ey dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznikowi Szkurinowi; Dowódcy 2-ey brygady tej dywizyi, Jenerał Majorowi Bielewcowi 1-mu; Dowódcy Półku Strzelców Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego, Półkownikowi Kannabichowi, i wszystkim PP. Sztabu i Ober-Oficerom tych batalionów; a wojskowym rang niższych CESARZ Jego Mość przeznacza po rublu, po funcie ryby i po porcyi wódki na osobę.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, za odznaczający się stan, znalezione przy obejrzeniu dnia tego cytadeli Wileńskiej, oświadcza zupełną wdzięczność Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Jenerał Inspektorowi Inżynjeri, i NAYWYŻSZE zadowolenie: Wileńskim: Wojennemu Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu Dothorukowu 1-mu, i Komendantowi, Jenerał-Porucznikowi Kwitnickiemu; Dowódcą Wileńskim Garnizonem Artylleryi, Kapitanowi Frolowu, tudzież Dowódcę Wileńskiej Komendy Inżynjernej, Kapitanowi Gruntowi; a wojskowym rang niższych, tak Garnizonu Artylleryi, jako i Komendy Inżynjeri, CESARZ Jego Mość przeznacza po rublu, po funcie ryby i po porcyi wódki na osobę.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, za porządek i dobry stan, znalezione przy obejrzeniu dnia tego Wileńskiego Szpitala Wojskowego, oświadcza NAYWYŻSZE zadowolenie: Wileńskim: Wojennemu Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu Dothorukowu 1-mu; i Komendantowi, Jenerał-Porucznikowi Kwitnickiemu; Zarządzającemu Wileńską Kommissyą Kommissaryatu liczącemu się w Armii Półkownikowi Rotowi 4-mu; starszemu Doktorowi, Radzcy Stnu Kowalskiemu i Dozórce Szpitalu, liczącemu się w Armii Majorowi Klostermanowi.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, podczas Swęj bytności w m. Wilnie, dostrzegłszy w mieście odznaczający się porządek i urządzenie, oświadcza NAYWYŻSZE zadowolenie: Wileńskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu Dothorukowu 1-mu; Plac-Majorowi, liczącemu się w Kawalerii Półkownikowi Bohdanowiczowi 2; Policmeystrowi, liczącemu się w Armii Majorowi Sieriebrjakowu 2-mu i wszystkim PP. Sztabu i Ober-Oficerom komendy Zandarmów i Policyny; a wojskowym rang niższych komendy Zandarmów i Policyi, NAYJAŚNIEJSZY PAN przeznacza po rublu, po funcie ryby i po porcyi wódki na osobę. (R. In.)

JEGO CESARSKA MOŚĆ, w czasie Swęj bytności w m. Kownie, raczył wydać następujący rozkaz dzienny:

Dnia 6-go CESARZ Jego Mość, za odznaczający się porządek i urządzenie, znalezione na byłej 6-go ter. Sierpnia paradzie kościelnej i obozowej zmianie straży piechoty i polowej Artylleryi Pieszey wojsk 1-go Korpusu Piechoty, pod m. Kowniem zebranych, oświadcza zupełną wdzięczność Głównodowodzącemu działa-

дующему Действующему Арміею, Генераль-Фельд-маршалу Князю Варшавскому Графу *Паскевицу-Эриванскому*, и Высочайшее благоволеніе: Командиру 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль-Адъютанту Барону *Гейсмару*; Начальникамъ дивизій, Генераль-Лейтенантамъ: 3-й Пѣхотной, *Шкурину*; 1-й Пѣхотной, *Мандерштерну* 1-му, и 1-й Артиллерійской, *Перрену*; Генераль-Маіорамъ: Начальнику Штаба 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Генеральнаго Штаба *Гиллейнъ фонъ-Гембицу*; Командирамъ бригадъ: 1-й Пѣхотной дивизіи, *Брозе* и *фонъ Кауфману*; 3-й Пѣхотной дивизіи, *Сумарокову* 2-му и *Блещову* 1-му, и 1-й Артиллерійской дивизіи Командирамъ Полевыхъ бригадъ, Полковникамъ: 1-й *Клюзареву*, и 3-й, *Соколову*; вѣсьмъ Гг. Полковымъ, Баталіоннымъ и Батарейнымъ Командирамъ, а равно Штабъ и Оберъ-Офицерамъ означенныхъ войскъ; нижнимъ же чинамъ, бывшимъ въ строю, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на человѣка.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 16-й день минувшаго Іюля, Всемилоостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны: въ воздаяніе отличныхъ трудовъ и усердія къ службѣ, по представленію Министра Юстиціи и удостоенію Комитета Министровъ, второй степени Императорскою Короною украшеннаго: Надворные Совѣтники: Предсѣдатель Полтавской Палаты Гражданскаго Суда *Бабанинъ*; Предсѣдатель Кіевской Палаты Уголовнаго Суда *Подолінскій*; Предсѣдатель Витебской Палаты Уголовнаго Суда, Гвардіи Капитанъ *Милъковичъ*; — второй степени: Минскій Губернскій Прокуроръ Надворный Совѣтникъ *Чмыховъ*; — въ 30-й день тогожъ мѣсяца: Совѣтники 2-го Отдѣленія Бѣлостокскаго Областнаго Правленія, Статскій Совѣтникъ *Арцимовичъ*; Коллежскіе Совѣтники: Управляющіе Таможнями: Новоселицкою *Кузьминскій*, и Юрбургскою *Говорецкій*; Совѣтникъ Подольской Казенной Палаты, Надворный Совѣтникъ *Крицкій*; Чиновники 7-го класса: Витебскій старшій Губернскій Контролеръ *Войцеховскій*; Бѣлостокскій Областный Контролеръ *Ляховичъ*; Ассессоръ Подольской Казенной Палаты, Коллежскій Ассессоръ *Твардовскій*; Ассессоръ Витебской Казенной Палаты, Титулярный Совѣтникъ *Городецкій*; Управляющій Радзивиловскою Таможною, 9-го класса *Короленико*; — Св. Станислава 4-й степени: въ 16-й день тогожъ мѣсяца: Бѣлостокскій Областный Казенныхъ дѣлъ Стрипчій, Коллежскій Ассессоръ *Гармата*; Титулярные Совѣтники: Секретарь Гродненской Палаты Гражданскаго Суда *Спиридовичъ*; Переводчикъ Подольской Палаты Граж. Суда *Рыбицкій* и Повѣтчикъ Витебской Палаты Гражданскаго Суда *Запольскій*.

— Высочайшими Именными Указами, данными Правительствующему Сенату 23-го ч. прош. Іюля, нижепоименованные Чиновники, которые, по засвидѣтельствованію ихъ Начальствъ, при усердномъ и безпорочномъ отправленіи своихъ должностей, выслужили въ настоящихъ чинахъ узаконенные сроки, Всемилоостивѣйше пожалованы, согласно удостоенію Правительствующаго Сената: Надворные Совѣтники: Редакторъ Журнала Министертва Народнаго Просвѣщенія *Константинъ Сербиновичъ*, Гродненскій Губернскій Прокуроръ *Николай Кандорскій*; Чиновникъ для порученія при Начальникѣ Радзивиловскаго Таможеннаго Округа *Фелиціанъ Курнатовскій*, Штабъ-Лѣкари, Дивизионные Докторы: 2-й Кирасирской дивизіи *Авксентій Плевнскій*, и 5-й Легкой Кавалерійской дивизіи *Михаилъ Массальскій*, Ординаторъ Честенской Военной Богдѣльни *Степанъ Рагинскій*, въ Коллежскіе Совѣтники.

— Государь Императоръ, по засвидѣтельствованію Начальства объ отличныхъ трудахъ и усердіи къ службѣ нижепоименованныхъ чиновниковъ Министертва Финансовъ и по удостоенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ 30-й день Іюля сего 1837 года объявить Монаршее благоволеніе: Совѣтникамъ Казенныхъ Палатъ: Надворнымъ Совѣтникамъ: С. Петербургской *Анненскому* и Енисейской *Кузьмину*, Казначей С. Петербургскаго Уѣзднаго Казначейства Коллежскому Ассессору *Теговскому* и Титулярнымъ Совѣтникамъ: Совѣтнику Виленской Казенной Палаты *Литовскому* и Протоколисту С. Петербургской Казенной Палаты *Татаринову*.

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Юстиціи и по удостоенію Комитета Гг. Министровъ, Всемилоостивѣйше пожаловать соизволилъ: члену Архангельскаго Коммерческаго Суда купцу 2-й гильдіи *Моргану*, купцамъ 3-й гильдіи: *Городовыхъ* Магистратовъ: Житомирскаго, Президенту *Цейдлеру* и Брестскаго, старшему Бургомистру

ящаю Армію, Генерал-Фельдмаршалъ Князю Варшавскому Ираби Паскевичу *Ериванскому*, и Высочайшее задоволеніе: Доводцы 1-го Корпуса Пѣхоты, Генерал-Адъютанту Барону *Гейсмару*; Начальникѣмъ дивизіи, Генерал-Поручникѣмъ: 3-ей Пѣшею, *Шкуринѣ*; 1-ей Пѣшею, *Мандерштернѣ* 1-му и 1-ей Артиллерійской, *Перренѣ*; Генерал-Маіорѣмъ: Начальникѣмъ Штаба 1-го Корпуса Пѣхоты, Генеральнаго Штаба *Гиллейнъ-фонъ-Гембицѣ*; Доводцѣмъ брыгадъ: 1-ей дивизіи Пѣшею, *Брозе* и *фонъ Кауфманѣ*; 3-ей дивизіи Пѣшею, *Сумароковѣ* 2-му и *Блещковѣ* 1-му и 1-ей дивизіи Артиллерійской Доводцѣмъ брыгадъ Полевыхъ, *Полковникѣ*, 1-ей, *Клюзаревѣ*, и 3-ей, *Соколовѣ*; всѣмъ Гг. Доводцѣмъ Полковъ, баталіонѣмъ и батеріи, равнѣ тежъ Штабъ и Обер-Офицерѣмъ войскъ поминенныхъ; а войскѣмъ рангъ низшихъ, которыя сѣ въ шерегахъ знайдѣвали, Цесаръ Jego Моść прѣзнуача по рублю, по фунцѣ рыбы, и по порцѣи водѣки на осѣбѣ.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i Królewskich Orderów, w dniu 16 przeszłego Lipca, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny: w nagrodę odznaczający się pracy i gorliwości ku służbie, na przedstawienie Ministra Sprawiedliwości i po uznaniu Komitetu Ministrów, — drugiego stopnia, Cesarzką Koroną ozdobionego: Radcy Dworu: Prezydent Połtawskiej Izby Cywilnego Sądu *Babanin*; Prezydent Kijowskiej Izby Sądu Kryminalnego *Podoliński*; Prezydent Witebskiej Izby Sądu Kryminalnego, Kapitan Gwardyi *Milkiewicz*, — drugiego stopnia: Miński Gubernialny Prokurator, Radca Dworu *Czmychow*; w dniu 30 tegoż miesiąca: Radca 2-gó Oddziału Białostockiego Obwodowego Rządu, Radca Stanu *Arcimowicz*; Radcy Kollegialni: Zarządzający Tamożniami: Nowosielską *Kuzmiński* i Jurboreską *Goworecki*; Radca Podolskiej Izby Skarbowey, Radca Dworu *Krycki*; Urzędnicy 7-ey Klasy: Witebski Starszy Gubernialny Kontroler *Woyciechowski*; Białostocki Kontroler Obwodowy *Lachowicz*; trzeciego stopnia: Assesor Podolskiej Izby Skarbowey, Assesor Kollegialny *Twardowski*; Assesor Witebskiej Izby Skarbowey, Radca Honorowy *Horodecki*; — Zarządzający Tamożnią Radziwiłowską, 9-tey Klasy *Korolenko*; — Sw. Stanisława 4-go stopnia: w dniu 16-m tegoż miesiąca, Białostocki Obwodowy Skarbowych Spraw Strąpczy, Assesor Kollegialny *Harmata*; Radcy Honorowi: Sekretarz Grodzieńskiej Izby Cywilnego Sądu *Spirydomicz*; Translator Podolskiej takieyże Izby *Rybicki* i Powytczyk Witebskiej Izby Cywilnego Sądu *Zapolski*.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, dane Rządzącemu Senatowi 23 go przeszłego Lipca, Urzędnicy niżej wyrażeni, którzy, podług zaświadczenia ich Zwierzchności, przy gorliwem i nienagannem pełnieniu swoich obowiązków, wystużyli w teraźniejszych urzędach prawem przepisane terminy, Najłaskawiey mianowani, zgodnie z uznaniem Rządzącego Senatu: Radcy Dworu: Redaktor Dziennika Ministerium Narodowego Oświecenia *Konstanty Serbinowicz*; Grodzieński Prokurator Gubernialny, *Mikołaj Kandorski*; Urzędnik do poleceń przy Naczelniku Tamożennego Okręgu Radziwiłowskiego *Felicyan Kurnatowski*; Sztab-Lekarze Doktorowie Dywizyi: 2-ey dywizyi Kirysyerow *Auxenty Plenicki* i 5 tey Lekkiej Kawaleryjskiej dywizyi *Michał Massalski* i Ordynator Czesmieńskiego Szpitala Wojskowego *Stefan Raczyński*, Radzcami Kollegialnemi.

— Cesarz Jego Mość, po zaświadczeniu Zwierzchności o odznaczających się pracach i gorliwości ku służbie niżej wymienionych Urzędników Ministerium Skarbu i po uznaniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyższ Rozkazać raczył w dniu 30-m Lipca ter. 1837 roku oświadczyć Monarsze zaдоволеніе: Radzcѣмъ Izby Skarbowych: Radzcѣмъ Dworu: St. Petersburgskiemu i Jeniseyskiej *Kuzminowi*, Skarbnemu St. Petersburgskiego Podskarbstwa Powiatowego, Assesorowi Kollegialnemu *Tegowskiemu*, i Radzcѣмъ Honorowym: Radzcѣ Wileńskiej Izby Skarbowey *Lutowskiemu* i Protokółistcie St. Petersburgskiej Izby Skarbowey *Tatarinowu*.

— Cesarz Jego Mość, na przedstawienie P. Ministra Sprawiedliwości i po uznaniu Komitetu PP. Ministrów, Najłaskawiey udarować raczył: Członka Archangielskiego Sądu Handlowego kupca 2-ey gildyi *Morgana*, kupców 3-ey gildyi: Mieskich Magistratow: Żytomirskiego, Prezydenta *Zeidlera* i Brzeskiego, Starszego Burmistrza *Streiera*, ztotemi medalami na wstępie Orderu Sw.

Шпрейеру, золотыя медали на Аннинской лентѣ для ношенія на шеѣ. (С. В.)

— Киевъ. 31-го прош. Іюля мѣсяца совершена закладка зданій для Университета Св. Владимира, въ присутствіи знатнѣйшаго духовенства, Военнаго Губернатора Графа Гурьева, Генералъ-Адъютанта Ридгера, прочаго генералитета, всего училищнаго соловія и многочисленнаго собранія посѣтителей. Въ день закладки, въ девять часовъ утра, совершена была Высокопреосвященнымъ Филаретомъ, Митрополитомъ Кіевскимъ и Галицкимъ, въ Кіево-Софійскомъ Соборѣ, Божественная Литургія. По окончаніи Литургіи произведенъ изъ собора крестный ходъ съ иконами и хоругвями, въ сопровожденіи Викарія Кіевской Митрополіи, Преосвященнаго Иннокентія, Епископа Чигиринскаго, до мѣста Высочайше назначеннаго для постройки зданій Университета. По окропленіи святою водою мѣста и камней, предназначенныхъ къ закладкѣ, поднесены были: одна платиновая медаль, выбитая на сей случай по Высочайше утвержденному рисунку, въ С. Петербургскомъ Монетномъ Дворѣ, одна мѣдная доска и находящіяся нынѣ въ обращеніи новѣйшей чеканки монеты платиновыя, золотыя и серебряныя, а равно и закладные камни и, кромѣ того, камень, взятый изъ фундамента Десятинной церкви, представленный Директоромъ Музея Древностей, и нарочно обдѣланный съ приличною для сего надписью. По положеніи въ назначенное мѣсто медали, доски, монетъ и камня изъ Десятинной церкви, закладные камни положены были: Высокопреосвященнымъ Митрополитомъ, Военнымъ Губернаторомъ, Попечителемъ Кіевскаго Учебнаго Округа, Епископомъ Иннокентіемъ, Ректоромъ Университета и присутствовавшими при семъ случаѣ военными и гражданскими генералами.

По окончаніи закладки провозглашено *многолѣтіе* Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Дому. (А. В.)

Варшава, 4-го Сентября.

Изъ Дрездена получено здѣсь извѣстіе, что 15-го Августа скончался тамъ Князь Валентій *Радзивиллз*, родной братъ покойнаго Князя *Антонія*, Намѣстника В. К. Познанскаго.

— Медицинскій совѣтъ объявилъ здѣсь средства противу обнаруживающейся и сформировавшейся холеры, которыя можно употребить безъ лѣкаря. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 26-го Августа.

Всѣ наши состоящіе при великихъ Дворахъ посланники, собраны теперь въ здѣшней столицѣ, а именно Гг. *Бюловъ, Либерманъ и Арнимъ*. Здѣсь живутъ также изъ нашихъ дипломатовъ: полномочный министръ при Шведскомъ дворѣ, *Брокгаузенъ*; уполномоченный при Датскомъ дворѣ, ф. *Шуль-Ашераденъ*, Министръ Резидентъ при Греческомъ дворѣ, Гг. *Лустъ, Посланникъ* при Папскомъ дворѣ, Савѣтникъ Посольства Др. *Банзенъ*; наконецъ нашъ исправляющій дѣла въ Стутгартѣ Г. *Сальвати*.

— По Королевскому повелѣнію назначена была Коммиссія изъ высшихъ Генераловъ и Военнаго Министра подъ предѣлительствомъ Наслѣднаго Принца, именно для разсмотрѣнія, должны ли происходить маневры во время появляющейся холеры или нѣтъ? Въ слѣдствіе предложеннаго отчета, Его Кор. Велич. въ отеческой заботливости повелѣть изволилъ, что только тѣ полки третьяго корпуса должны собраться въ лагерь, которые недалѣе какъ на день похода отдалены отъ Тетлова, и тамъ останутся только до 9 Сентября. Что касается полевыхъ маневровъ, то ихъ вовсе не будетъ, но вмѣсто ихъ послѣдуютъ только такія движенія, которыя не изнуряютъ людей, не влекутъ за собою никакого истощенія. Дальнѣйшіе полки находившіеся уже въ походѣ, получили отказъ. (Г. С.)

А в с т р і я.

Вѣна, 25-го Августа.

Ихъ Импер. Величество ожидаютъ обратно изъ Италіи въ столицу къ 10 ч. Сентября.

— Кромѣ Великаго Герцога Тосканскаго, а также Герцоговъ Моденскаго и Лукскаго, будетъ находиться на маневрахъ Австрійскаго войска собирающагося при Веронѣ и Наслѣдный Баварскій Принцъ. Главную команду надъ войскомъ приметъ Фельдмаршалъ *Радекій*.

Лембергъ, 29-го Августа.

Его Импер. Велич. Манифестомъ изданнымъ въ Вѣнѣ 14 ч. с. м. созвалъ общій избирательный сеймъ Королевствъ Галиціи и Ломбардіи съ Буковиною на 18 ч. Сентября с. г.

— 27 ч. проѣзжалъ чрезъ здѣшній городъ Его И. Высоч. Эрцъ-Герцогъ *Іоаннъ*, отправляясь на боль-

Аппы для носенія на szyi. (Г. С.)

Кіювъ. Д. 31 зeszłego Lipca odbyło się założenie budowy Uniwersytetu Sw. Włodzimierza, w obecności znaczniejszego duchowieństwa, Wojennego Gubernatora Hrabiego Gurjewa, Jenerała Adjutanta Ridgera, i innych Jenerałów, całego zgromadzenia szkolnego i licznego zebrania gości. W dniu założenia, o godzinie dziewiątej z rana, była odprawiona przez Najprzewielebniejszego Filareta, Metropolite Kijowskiego i Halickiego, w Kijowo-Sofiyskim Soborze, Msza Święta; po ukończeniu której odbyła się z Soboru processya z obrazami i chorągiewami, w asystencyi Wikaryusza Metropolii Kijowskiej, Najprzewielebniejszego Innocentego. Biskupa Czigiyrnyskiego, na miejsce przeznaczone pod budowę gmachu Uniwersyteckiego. Po okropleniu wodą święconą miejsca i kamieni, na założenie przeznaczonych, podane zostały: jeden medal platynowy, wybity z tej okoliczności podług Naryszek utwierdzonego rysunku, w mennicy S. Petersburskiej, jedna tablica mosiężna i znajdujące się teraz w obiegu najnowszego bicia monety platynowe, złote i srebrne, jako też kamienie węgielne i, nadto, kamień wzięty z fundamentu cerkwi Dziesięcinnej, podany przez Dyrektora Muzeum Starożytności, i umyślnie obrobiony ze stosownym do tego napisem. Po złożeniu w miejscu naznaczonym medalu, tablicy, monet i kamienia z Dziesięcinnej cerkwi, kamienie węgielne zostały położone: przez Najprzewielebniejszego Metropolite, Wojennego Gubernatora, Kuratora Kijowskiego Okręgu Szkolnego, Biskupa Innocentego, Rektora Uniwersytetu i przez obecnych przy tej okoliczności Jenerałów i Cywilnych Urzędników.

Po ukończeniu założenia zaśpiewano *mnogie lata* Jego CESARSKIEJ MOŚCI i całemu NAYJAŚNIYSZEMU domowi. (Г. С. Р.)

Warszawa, dnia 4 Września.

Doszła tu z Drezna wiadomość, o nastąpiomym tam, d. 15 Sierpnia, zgonie Xięcia *Walentego Radziwiłła*, rodzzonego brata nieboszczyka *X. Antoniego*, Namiestnika W. X. Poznańskiego.

— Ogłoszone tu zostały przez Radę Lekarską, przeciwko cholery objawiającej się i wykształconey, środki, jakich bez obecności lekarza używać można.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y j.

Berlin, dnia 26 Sierpnia.

Wszyscy nasi Posłowie akredytowani u Wielkich Dworów, są w tej chwili zgromadzeni w tutejszej stolicy, a mianowicie: Panowie *Bülow, Liebermann i Arnim*. Bawią tu także z naszych dyplomatów: pełnomocny Minister przy dworze Szwedzkim *v. Brockhausen*; takiż przy przy dworze duńskim, *v. Schul-Ascheraden*; Minister Rezydent przy dworze greckim, *Hrabia Lust*; Posel przy Stolicy Apostolskiej, Radzca legacyi *Dr. Bansen*; na koniec nasz sprawujący interes w Sztutgardzie, *v. Salviati*.

— Z rozkazu Królewskiego, wyznaczona była Kommissya z wyższych Jenerałów i Ministra wojny, pod przewodnictwem J. K. W. Następcy tronu, a to dla naradzenia się: czyli w czasie okazującej się cholery, zamierzone obróty wojenne mają mieć miejsce lub nie? W skutek przełożonego sobie zdania sprawy, Król Jmć w oycowskiej pieczołowitości rozkazać raczył, że tylko te półki trzeciego korpusu mają przybyć do obozu, które nie daley, jak o 1 dzień marszu są oddalone od Tetłowa i tamże tylko do d. 9 Września pozostaną. Co się tyczy obrótów polnych, takowe wcale nie będą miały miejsca, ale będą zastąpione przez takie poruszenia, które ludzi nie męcząc, żadnego wysilenia za sobą nie pociągają. Półki dalszych konsystencyi, które były już nawet w pochodzie, dostały rozkazy wsteczne. (Г. С.)

A u s t r i a.

Wiedeń, dnia 25 Sierpnia.

NN. Państwo spodziewani są w powrocie z Ischl do stolicy, na d. 10 Września.

— Oprócz Wielkiego Xięcia Toskańskiego, tudzież Xiążąt *Modeny i Lukki*, ma się także znajdować i Król Lewicz Następcą tronu Bawarskiego, na obrótach wojska austriackiego, zbierającego się pod Weroną. Główne dowództwo nad tém wojskiem, będzie miał Feld-Marszałek *Radecki*.

Lwów, 29 Sierpnia.

Cesarz Jmć manifestem swym, datowanym w Wiedniu dnia 14 b. m., zwołał seym powszechny postulatowy Królestw Galicyi i Lodomerji wraz z Bukowiną, na d. 18 Września r. b.

— Dnia 27 przejeżdżał przez tutejsze miasto J. C. K. W. Arcy-Xiąże *Jan*, udając się na wielki popis

тіе маневры Россійскихъ войскъ при Вознесенскѣ. Въ свитѣ кромѣ большаго числа дворянъ, находятся прислужные Каммергеры *де Морзинъ* и *Стадіонъ* и Полковникъ *Вакани*.

— Увѣдомляютъ изъ Венгріи, что путешественники прибывающіе изъ Истамбула, должны теперь выдерживать карантинъ, ибо моровая язва начала опустошать округи лежащія на Дунаѣ.

Триестъ, 19-го Августа.

Привилегированная Медіоланская газета увѣдомляетъ о происшедшихъ безпорядкахъ въ Абрुццахъ. Нѣсколько человекъ самаго худаго поведенія, выступили съ возгласомъ: „Да здравствуетъ уставъ!“ однако слышно, будто эти волненія прекращены жандармами. Тотъ же журналъ увѣдомляетъ о прибытіи изъ Вены въ Медіоланъ, Барона *Гартига*, Губернатора Ломбардіи. (G. C.)

Франція.

Парижъ, 27-го Августа.

Герцогъ и Герцогиня Орлеанскіе третьяго дня вечеромъ прибыли въ Компьень.

— *Journal du Commerce* пишетъ: „Утверждаютъ, что вопросъ на счетъ распушенія Палаты Депутатовъ, по предложенію Президента Совѣта, еще разсматриваемъ былъ въ Кабинетѣ и большинствомъ опята оставленъ.“ — Другіе здѣшніе журналы утверждаютъ между тѣмъ съ большою точностію противное, и говорятъ, что распушеніе определено, ибо Король только колебался между распушеніемъ Палаты и распушеніемъ Министерства.

— Экспедиція въ Константиноу рѣшительно определена, и приказанія по сему предмету, сегодня отправлены изъ Парижа. Теперь, Генераль *Дамремонтъ* употребивъ всѣ средства къ примиренію, доведенъ до крайности гордостію *Ахмедъ-Бея* и, говорить, требовалъ новыхъ инструкцій отъ Правительства. На случай опредѣленія войны, по причинѣ большаго числа больныхъ въ его войскѣ, онъ вмѣстѣ просилъ подкрѣпленій. Министерскій Совѣтъ вчера опредѣлительно постановилъ экспедицію и вмѣстѣ далъ приказанія Адмираламъ *Галлоа* и *Лаланду* съ своими дивизіонами блокировать Тунисъ, откуда по вѣрнымъ извѣстіямъ, будто провозить оружіе и амуницію въ Константиноу.

— 24 ч. с. м. торжественно открыта желѣзная дорога изъ Парижа въ Ст. Жермень. Королева, Герцогъ и Герцогиня Орлеанскіе и всѣ Принцы и Принцессы, сѣлали первую поѣздку по ней. Завтра дорога будетъ открыта для публики. По регламенту, каждый день сдѣлано будетъ 10 поѣздокъ туда и 10 обратно, такъ что можно будетъ перевести отъ 60—70,000 чел.

— 22-го ч. умерло въ Марселѣ отъ холеры 50 особъ.

— Правительство получило сегодня слѣдующую телеграфическую депешу: „*Байонна, 25 Августа*. По извѣстіямъ изъ Мадрита отъ 21-го ч., Министерство еще не устроено, ибо три только Министра приняли должность. Въ Мадритѣ господствуетъ большое волненіе, хотя до сихъ поръ спокойствіе не нарушено. *Эспартеро* стоитъ въ Торрелодонесѣ. 65 Офицеровъ, которыхъ онъ велѣлъ задержать, ушли. Слышно, что *Царіатеги* возвратился отъ верхняго Эбро. Войско *Эскалеры* взбунтовалось въ Мирандѣ и Виторіи; *Эскалера умерщвленъ своими солдатами*, ибо не слѣдовалъ за Карлистами въ Сеговию. Чапельгорисы по причинѣ неуплаты недоимочнаго жалованья, взбунтовались въ Оярзунѣ. 23 ч. удалось усмирить ихъ. До 22 ч. въ Сарагосѣ ничего не случилось новаго, а 24 ч., 130 чел. иностраннаго легіона съ оружіемъ и амуниціею, изъ Пампелоны сдѣлало побѣгъ во Францію. На границѣ еще ихъ не было.“

— Изъ Байонны пишутъ отъ 23 ч.: „Здѣсь распространился слухъ, что Мора дель Эбро и Грандеса, взяты Карлистами. *Донъ Карлосъ*, по послѣднимъ извѣстіямъ былъ въ Трилло, недалеко Гуадалаксары. Бригадиръ *Кастро* блокировалъ портъ *Кастро де Урдіалесъ*, и должео опасаться чтобы не овладѣлъ имъ, если не прибудетъ вскорѣ помощь.“

— Винсанскіе жители, 24 ч. с. м. по полудни между 2 и 3 часомъ встревожены сильнымъ взрывомъ. Взорванъ на воздухъ магазейнъ, въ которомъ хранились патроны. Люди къ счастью неповреждены. При изслѣдованіи оказалось, что взрывъ произошелъ отъ переломленія раскаленныхъ солнечныхъ лучей падавшихъ на окна залы и такимъ образомъ зажегшихъ порохъ.

28-го Августа.

Сегодня всѣ Министры нѣсколько часовъ пробыли у Президента Совѣта. Полагаютъ, что Испанскія дѣла опять были поводомъ къ важнымъ совѣщаніямъ.

woysk rossyyskich pod Woznesenskiem. W orszaku Arcy Xięcia prócz liczego pocztu dworzan, znajdując się służbowi szambelanowie, hrabiowie *de Morzin* i *Stadion*, tudzież Półkownik *Vacani*.

— Dohoszą z Węgier, że podróżni, przybywający ze Stambułu, muszą obecnie odbywać kwarantannę, ponieważ zaraza morowa zaczęła rozszerzać spustoszenia swoje, w położonych nad Dunajem wielkorządztwach.

Triest, 19 Sierpnia.

Uprzywilejowana gazeta medyolańska (*Gazeta privilegiata di Milano*), donosi o wybuchnieniu zaburzeń w Abruzzach. Pewna liczba ludzi, najgorszej sławy, (*gente di perduta fama*), dała się słyszeć z okrzykiem: „Niech żyje ustawa!“ Słychać jednak, że te zaburzenia już przez żandarmeryą przytłumione być miały. — Tenże dziennik donosi o przybyciu z Wiednia do Mediolanu, Barona *Hartig*, Gubernatora Lombardyi.

(G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 27 Sierpnia.

Xiążę i Xiężna Orleańscy zawczora wieczoremъ przybyli do Compiegne.

— *Journal du Commerce* donosi: „Zapewniają, że pytanie względem rozwiązania Izby Deputowanych, pod wniosekъ Prezydenta Rady jeszcze raz brane było do narady i, ze względu większości, znowu zostało uchylone.“ — Tymczasem inne tutejsze dzienniki utrzymują z równie wielką pewnością przeciwnie, i mają wiadomość, że rozwiązanie postanowione: gdyż Król wahał się tylko między rozwiązaniem Izby, a rozwiązaniem Ministerium.

— Wyprawa do Konstantyny ma być teraz ostatecznie postanowioną, i tyżące się tego rozkazy dzisiaj wysłano z Paryża. Teraz gdy Jenerał *Damremont* wyczerpał wszelkie sposoby ugody, przyprowadzony do ostateczności przez wyniosłość *Ahmed Beja*, miał żądać nowych instrukcyi od Rządu. Przy tém, z przyczyny wielkiej liczby chorych w jego woysku, prosił posilków w przypadku, jeśli by się miała rozpocząć wojna. Rada Ministeryalna miała wczora ostatecznie postanowić wyprawę Admiralomъ *Gallois* i *Lalande* wydać rozkazy blokowania Tunetu ze swemi dywizjami, zkąd podług dokładnych wiadomości, przesyłać mają broń i amunicyą do Konstantyny.

— Wczora uroczyste otwartą została droga żelazna z Paryża do St. Germain. Królowa, Xiążę i Xiężna Orleańscy i wszyscy Xiążęta i Xiężniczki, uczynili pierwszą po niej przejażdżkę i oświadczyli przedsiębiorcom swe zadowolenie. Jutro będzie otwartą dla publiczności. Podług regulamentu, codziennie odchodzić będzie 10 pojazdów tam i 10 napowrót tak, że przynajmniej 60—70,000 osób, przewieźć można będzie.

— D. 22 umarło w Marsylii na cholere 50 osób.

— Rząd otrzymał dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna, 25 Sierpnia*. Podług wiadomości z Madrytu pod d. 21, Ministerium jeszcze nieustalone, gdyż tylko trzy Ministrowie przyjęli proponowane im obowiązki. W Madrycie panuje wielkie zamieszanie, spokojność jednak dotąd nie była naruszona. *Espartero* stoi w Torrelodones. 65 oficerów, których kazał aresztować, uciekli. Mówią, że *Zariateguy* cofa się od wyższego Ebru. Woyska *Escalery* w Mirando i Vittoryi zbuntowały się; *Escalera* przez swych żołnierzy został zamordowany, gdyż nie postępował za Karolistami do Segowii. *Chapelgorisowie* zbuntowali się w Oyarzun z przyczyny zaległego żołdu. Dnia 23 udało się ich uspokoić. Do d. 22 w Saragossie nic nowego nie zaszło, a d. 24-go 130 ludzi z legii zagranicznej z bronią i rynsztunkiem dezertowało z Pampelony do Francyi. Na granicę jeszcze nie przybyli.“

— Donoszą z Bayonny pod d. 23: „Rozszerzyła się tu pogłoska, że Móra del Ebro i Grandesa dostały się w ręce Karolistów. Podług ostatnich wiadomości, *Don Karlos* miał się znajdować w Trillo, niedaleko od Guadaluksary. Brygadier *Castor* blokował port *Castro de Urdiales*, i potrzebował się lękać, ażeby go nieopanował, jeśli wkrótce nie nadejdzie odsiecz.“

— Mieszkańcy Vincennes d. 24 t. m. po południu między godziną 2 a 3, przestraszeni zostali mocną eksplozyą. Magazyn, w którym złożone były ładunki, wyleciał na powietrze. O przyczynie zapalenia nic nie wiadomo. Na szczęście ludzie nie ucierpieli. Po dokładniejszym śledzeniu okazało się, że eksplozya w magazynie zaszła przez łamanie się natężonych promieni słonecznych, które padały na okna sali i tym sposobem zapalenie prochu sprawiły.

Dnia 28.

Dzisiaj wszyscy Ministrowie kilka godzin zgromadzeni byli u Prezydenta Rady. Rozumieją, że sprawę Hiszpańską znowu dały powód do ważnych narad.

— Правительство получило сегодня следующие телеграфическія депеши: „*Bordeaux 25 Августа в 6 час. вечера.* Вся Кастилія до Дуэро освобождена отъ Карлистской экспедиціи, которые при Арандѣ переправились чрезъ сѣю рѣку. Мадридъ 20 ч. былъ спокоенъ. *Espartero* и его войска заняли позицію близъ Сьерра.“ — „*Мериньянъ 25 Августа.* 20 ч. знали въ Валенціи, что *Донъ-Карлосъ* бывъ въ Селла, опять отступилъ къ горамъ Кантавіежа. Гериласы умножаются въ Королевствѣ Валенціи, коего временнымъ Генералъ-Капитаномъ наименованъ Генералъ *Лоренцо*. *Ораа* имѣлъ главную квартиру въ Теруэль. Провинціальная юнта 15 ч. препроводила жаркій адресъ Королевѣ. По извѣстіямъ изъ Барцеллоны отъ 23 ч., Кадиксъ, Малага и Барцеллона, сдѣлали Королевѣ самыя убѣдительныя представленія о приверженности Г-на *Мендизабала* къ Англійской торговлѣ. Отставка Барона *Меера* какъ Генералъ-Капитана Валенціи принята. Генералы *Пасторъ* и *Пуигъ* равномерно подали въ отставку. Въ Барцеллонѣ 20 ч. опять начались выборы національной гвардіи; Булангеросская партія одержала побѣду. Опасались движенія. Карлисты взяли на капитуляцію городъ Мора на Эбрѣ. Баронъ *Мееръ* отправился на Бюска, которое осаждаютъ Карлисты.“ — „*Байонна, 26 Августа в 5½ час. вечера.* Карлистская экспедиція при обратномъ своемъ движеніи, 23 ч. прибыла въ Белорадо.“

— Въ *Sentinelle des Pyrenées* отъ 24 ч. содержится: „19 ч. Карлистскій Генералъ *Уранга* съ 3 баталіонами вышелъ изъ Мондрагона въ Инкартаціонесъ. Сѣя новая экспедиція кажется предприняла путь въ Кастилію. Сѣю минуту мы узнали, что въ Витторіи произошло возмущеніе, при чемъ 15 особъ, между ними командиръ національной гвардіи, и военный командиръ умерщвлены. *Донъ Мартенъ Хубано* наименованъ Губернаторомъ; также и въ Мирандѣ было произошло движеніе, при чемъ кромѣ Генерала *Эскалеро*, два Полковника и еще два другіе Офицера убиты.“ (A. P. S. Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 24-го Августа.

Король Виртембергскій прибылъ сюда возвращаясь изъ Ливерпуля. Онъ вскорѣ отправляется чрезъ Роттердамъ и Гагу въ свой край.

— Въ Ирландіи происходили такіе выборы, при которыхъ многіе лишились жизни. Въ Тюамъ, протестантскіе работники и поденщики выступили изъ винокуренной Г-на *Блаке*, противу католиковъ, отъ чего дошло до такой упорной драки, что напоследокъ должно было объявить законъ о бунтѣ и употребить военную силу. Когда многократныя воззванія не имѣли успѣха, войска велѣли стрѣлять, при чемъ двое убиты на мѣстѣ, а 28 ранены; изъ нихъ одинъ на другой день умеръ. Винокуренная Г-на *Блаке*, до такой степени разрушена, что почти неосталось и слѣда ея.

— Одна изъ газетъ радикалистской партіи, полагаетъ, что Министры довольны малымъ на своей сторонѣ перевѣсомъ при нынѣшнихъ выборахъ, ибо это доставить имъ возможность сблизиться съ торіями, чего они безъсомнѣнія желали, потому, что во время выборовъ, вовсе не поддерживали радикалистовъ.

— Турецкій Посланникъ прибылъ въ Дублинъ гдѣ кажется обращаетъ на себя большое вниманіе публики. Онъ посѣтилъ въ сопровожденіи Лорда Мера банкъ, и другія публичныя заведенія.

— Такъ какъ нынѣшняя уборка пшеницы была очень удачна, то цѣна ея понизилась въ 2 шил. на кварталъ въ Англіи, а уже 5 дней, 5 шил. на кварталъ въ Лондонѣ.

25-го Августа.

Жур. *Courrier* напечаталъ длинное, но какъ встрѣлеть, самое вѣрное число выборовъ, произведенныхъ во всемъ Королевствѣ, по коему, избрано въ Англіи 239 реформистовъ, 261 торіевъ; въ Шотландіи 33 реформистовъ, 20 торіевъ; въ Ирландіи 73 реформиста, 32 тор.; вмѣстѣ 345 реформистовъ, 313 торіевъ, или 32 болѣе на сторонѣ Министровъ.

— Третьяго дня вода опять ворвалась изъ Темзы въ Тунель, съ такою быстротою, что Г. *Бруннель* (главный строитель) и работники, едва успѣли уйти. Несмотря на это происшествіе, Г. *Бруннель* не сомнѣвается въ успѣшномъ окончаніи своего дѣла. Занимаются уже закрытіемъ прорыва и недалека какъ черезъ двѣ недѣли, надѣются вывести воду наплывшую въ Тунель.

— *Courrier* полагаетъ, что *Espartero* будучи теперь начальникомъ Кабинета и начальникомъ войска, имѣетъ нѣкоторымъ образомъ диктаторскую власть, которую употребитъ безъ сомнѣнія на то, чтобы помирить Королевскую фамилію спорящую о коронѣ, что вѣрно давно уже имѣлъ въ виду,

— Do Rządu doszły dzisiaj następujące depesze telegraficzne: „*Bordeaux, 25 Sierpnia o 6 wieczorem.* Cała Kastylija aż do Dueño, wolna jest od wyprawy Karolistowskiej, która pod Aranda cofnęła się przez tę rzekę. Madryt d. 20 był spokojny. *Espartero* i wojska jego zajęły stanowiska pod Sierra.“ — „*Perpignan 25 Sierpnia.* W Walencji d. 20 wiadzano, że *Don Carlos* z Cella znowu się cofnął ku góróm Cantavieja. Guerillasowie pomnażają się w Królestwie Walencji, którego tymczasowym Namiestnikiem mianowany został Jenerał *Lorenzo*. *Oraa* miał główną kwaterę w Teruel. Junta prowincjonalna dnia 15 podała Królowej mocny adres. Podług wiadomości z Barcelony pod dnem 23, Kadyx, Malaga i Barcelona przestały Królowej energiczne przedstawienia względem stronności P. *Mendizabal* dla handlu Angielskiego. Uwolnienie Barona *Meer*, jako Namiestnika Katalonii, zostało przyjętém. Jenerałowie *Pastor* i *Puig* również podali się do uwolnienia. D. 20 rozpoczęły się w Barcelonie nowe wybory gwardyi narodowej. Stronnictwo Bullanguero odniosło w tém zwycięztwo. Lękano się poruszeń. Karoliści opanowali przez kapitulacyę miasto Mora nad Ebro. Baron *Meer* poszedł na Biosca, które oblegali Karoliści.“ — *Bayonna, 26 Sierpnia o pół do 6 wieczorem.* Wyprawa Karolistowska w odwróceniu swém poruszeniu, d. 23 przybyła do Belorado.

— W *Sentinelle des Pyrenées* czytamy pod d. 24: „D. 19 Jenerał Karolistowski *Uranga* we trzy bataliony wyszedł z Mondragon do Incartaciones. Nowa ta wyprawa skierowała zdaje się ku Kastylii. Dowiadujemy się w tym momencie, że w Wiktoryi zaszły rozruchy, przy czém 15 osób, a między niemi dowódzca gwardyi narodowej, i wojskowy dowódca, zostali zabici. *Don Martin Jubano* mianowany został Gubernatorem. Takież w Miranda miało zayść poruszenie, przy czém oprócz Jenerała *Escalera* stracili życie dwaj półkownicy i jeszcze dwaj inni oficerowie.“ (A. P. S. Z.)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондън, дня 25-го Сіерпня.

Прибылъ ту Крѣль Виртембергскій вращаясь зъ Liverpool. Небавніе поедзіе прѣзъ Rotterdam і Hagę до kraju swego.

— W Irlandyi zdarzyły się takie wybory, gdzie ludzie życie tracili. W Tuam wystąpili protentantscy parobcy i wyrobnicy z browaru Pana *Blake*, przeciwko katolikom, z kąd przyszło do tak zaciętej bijatyki, że musiano nareszcie odczytać akt o buncie i użyć siły zbrojnej. Gdy kilkakrotne wezwania nie skutkowały, kazano wystrzelić wojsku, przy czém poległo zaraz dwóch ludzi, a 28 było raniionych; z tych ostatnich umarł jeden zaraz nazajutrz. Browar Pana *Blake*, został tak dalece zniszczony, że nie masz prawie śladu jego istnienia.

— Jedna z gazet stronnictwa radykalnego, mniema, że Ministrowie są kontenci z małej dla siebie większości tegorocznych wyborów, gdyż to poda im sposobność zbliżenia się z torysami, co, ani wątpić, było ich życzeniem, ponieważ podczas wyborów, nie wspierali wcale radykalistów.

— Poseł Turecki przybył do Dublinu, gdzie zdaje się zaimować mocno ciekawość publiczności. Zwiedził on w towarzystwie Lorda-Majora, bank i inne zakłady publiczne.

— Z powodu, że pszenica tegorocznego zbioru piękny plon wydała, spadły jej ceny w przecięciu o 2 szyl. na kwarterze w Anglii, a od dni pięciu, o 5 szyl. w Londynie.

Dnia 15.

Bardzo długą, ale jak zaręcza, bardzo rzetelną liczbę wyborów, odbytych w całym Królestwie, umieścił dziennik *Courrier*, według którego, obrano w Anglii 239 reformistów, 261 torysów; w Szkocyi 33 reformistów, 20 torysów; w Irlandyi 73 reform. 32 tor.; razem 345 reformistów, 313 torysów, czyli, tylko 32 więcej na stronę Ministrów.

— Zawczora dostała się znowu woda z Tamizy do Tunelu, z taką gwałtownością, że P. *Brunnel* (główny hudowniczy) i robotnicy, z trudnością tylko uciec zdołali. Mimo to zdarzenie, niepowątpiewa Pan *Brunnel* o pomyślném ukończeniu swego dzieła. Pracują już nad zatknięciem otworu, a najdalej za dwa tygodnie mają nadzieję wyprowadzić wodę, która się do Tunelu dostała.

— *Courrier* mniema, że *Espartero*, będąc teraz naczelnikiem gabinetu i naczelnikiem wojska, ma niejako władzę dyktatora, której użyje bezwątpienia na to, ażeby pogodzić Królewską rodzinę, wiedząc spór o koronę, co zapewne już dawniej było jego planem, kiedy mogąc tylokrotnie otoczyć i zniszczyć *Don Karlosa*,

особенно потому, что будучи столько разъ въ состояннн окружить и погубить *Донъ Карлоса*, ни разу этого не сдѣлалъ, и не только дозволилъ ему спастись себя, но при томъ и умножать свои силы, будучи всегда въ состояннн оправдать свое бездѣйствіе, то недостаткомъ обуви, то киверовъ и прочихъ военныхъ потребностей. Можетъ быть *Донъ Карлосъ* укрѣпился теперь въ силахъ, не очень охотно вступить въ переговоры. (G. C.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 13-го Августа.

Напоследокъ составлено у насъ новое или усовершенствованное Министерство. Президентомъ Совѣта и Морскимъ Министромъ, Виконтъ *Са да Бандеира*, командующій войскомъ находящимся на Сѣверъ въ Леиріа; Юлій *Гормесъ да Силенъ де Сошерь* Министромъ Юстиціи; къ другимъ внутреннимъ должностямъ наименованы Ж. А. *де Кампосъ*, Президентъ Кортесовъ, *Кастро Терсеира*, Ж. *Оливейра* и Виконтъ *Боведа*. Кажется, что новое Министерство не пользуется общою довѣренностію, по чему предвѣщаютъ ему недолгое существованіе. — Въмѣсто Виконта *Са да Бандеира*, назначенъ начальникомъ войска при Валенсѣ, Полковникъ *Соаресъ Луна*.

— Слышно, что небольшія крѣпости Алменда и Беира объявили себя на сторонѣ уложенія *Донъ-Педро*. *Сальданга* вступилъ безъ сопротивленія 10-го ч. въ Коимбру и двинулся далѣе къ Оporto, куда поспѣшно отправили изъ Лиссабона 200 чел. для подкрѣпленія гарнизона. Валенса постоянно и храбро защищается; пальбою со стѣнъ причинила будто значительный вредъ осаждающимъ.

— Кортесы оставили дѣйствительность акта *habeas corpus* и свободу книгопечатанія, еще на одинъ мѣсяць.

— Изъ Мадрита прибылъ сюда курьеръ, представляя необходимость Генералу Барону *Антасъ* остаться еще въ Испаніи. Между тѣмъ отвѣчали, что Правительство не преминетъ, въ случаѣ возможности, удовлетворить желаніямъ *Мендизабала*. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 9-го Августа.

Съ нѣкотораго времени появилось здѣсь много спекулянтовъ, которые въ пользу купеческихъ домовъ изъ Англіи хотятъ учредить желѣзныя дороги въ Турціи. По сему предмету представили они нѣсколько проектовъ Дивану и ожидаютъ его отвѣта, что однако кажется не такъ скоро воспослѣдуетъ, ибо Турки не зная желѣзныхъ дорогъ, должны прежде убѣдиться въ ихъ употребленіи и пользѣ. Въ томъ только надежда, что Султанъ, котораго занимаетъ каждая новость, вѣрно и этой не упустить.

— Последняя морская экспедиція обратила всѣхъ вниманіе и дала поводъ къ разнымъ догадкамъ. Полагаютъ, что Порты начнетъ новыя дѣйствія противу Тунискаго Бей, что однако сомнительно, смотря по приверженности Порты къ Франціи; по крайней мѣрѣ такъ думаютъ въ здѣшнемъ Французскомъ Посольствѣ, при всемъ томъ отправленъ съ этимъ извѣстіемъ курьеръ въ Марсель. На счетъ *Мегмеда Али* путешествующаго по морю, до сихъ поръ ничего неизвѣстно.

Съ Молдавскихъ границъ, 1-го Августа.

Новый Россійскій Консулъ Статскій Совѣтникъ и Кавалеръ *де Безакъ* прибылъ съ фамиліею въ Яссы. — Саранча, размножившаяся въ здѣшнемъ краѣ съ истекшаго года, истреблена птицами называемыми *Pastor-Rossens*, прилетѣвшими въ большомъ множествѣ для освобожденія насъ отъ этого бѣдствія.

— Г. *Анатолій Демидовъ*, извѣстный по своимъ богатствамъ и своимъ геологическимъ занятіямъ, на дняхъ проѣзжалъ чрезъ Яссы. Ему сопутствовало нѣсколько Французскихъ ученыхъ, отправляющихся въ Крымъ, для ученыхъ же наблюденій. Членами этой Коммиссіи, суть Г. Г. *Гуотъ*, *Депонсо*, Докторъ *Левелье*, *Россо*, *Раффа* и *Сенсонъ*, совершившій путешествіе вокругъ свѣта съ Капитаномъ *Дюмонъ д'Юрвилемъ*. Въ продолженіи кратковременнаго ихъ пребыванія въ Яссахъ, ученые эти посетили Академію Молдавскаго Княжества, которой ученики выдержали очень интересное испытаніе. Кабинетъ естественной исторіи учрежденный за пять лѣтъ во время управленія Генерала *Киселева*, имѣетъ уже значительное количество занимательныхъ предметовъ, обратившихъ вниманіе сихъ господъ; и въ самомъ дѣлѣ отрасль естественной исторіи начинаетъ распространяться въ семь краѣ, неизвѣстномъ почти до сихъ поръ по сему отношенію. Нѣкоторые изъ сихъ ученыхъ наименованы членами корреспондентами общества, въ которомъ много знатныхъ фамилій. (G. C.)

ани разу tego nie uczynił, i nie tylko mu ratować się, ale i w siły wzrastać dozwalał, mając zawsze gotową wymówkę swej nieczynności, już to w braku obóvia, już to kapeluszków i t. p. potrzeb dla wojska swego. Być może, że *Don Karlos* urosłszy teraz w siły, trudnym w układach się pokaże. (G. C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, d. 13 Sierpnia.

Mamy nareszcie nowe albo raczej uzupełnione Ministerium. Prezesem Rady i Ministrem Marynarki, jest Vice Hrabia *Sa-da-Bandeira*, dowodzący wojskiem znajdującym się na północy w Leiria; *Julio Gormes da Silen Saucher*, Ministrem Sprawiedliwości; do innych wewnętrznych spraw kraju, mianowani zostali J. A. *de Campos*, Prezes Korteżów, *Castro Terceira*, J. *Oliveira* i Vice - Hrabia *Boveda*. Zdaje się, że nowe Ministerium nie posiada powszechnego zaufania, z powodu czego przepowiadają mu być także nie długi. — W mieyscu Vice Hrabiego *Sa-da-Bandeira*, postano na dowódcę wojska pod Valencą, Półkownika *Soares Luna*.

— Słychać, że małe twierdze Almeida i Beira, ogłosiły się za ustawą D. Pedra. *Saldanha* wkroczył d. 10 do Koimbrы bez przeszkody i postępował dalej pod Oporto, gdzie postano co prędzey z Lishony 200 ludzi na wzmożenie załogi. Valença broni się statecznie i z odwagą; strzałami z murów swoich miała zrządzić, nie małą szkodę między oblegającymi.

— Korteży prolongowały zawieszenie aktu *habeas corpus* i wolności druku, jeszcze na jeden miesiąc.

— Z Madrytu nadbiegł tu goniec przedstawiając nagłą potrzebę, aby korpus Jenerała Barona *Antas*, pozostał jeszcze w Hiszpanii. Odpowiedziano tymczasem, iż Rząd niezaniedba niczego, ażeby, gdy będzie można, uczynić zadosyć żądaniom Pana *Mendizabal*. (G. C.)

ТУРСУА.

Konstantynopol, d. 9 Sierpnia.

Od niejakiego czasu zjawilo się tu nie mało spekulantów, którzy na rzecz domów handlowych z Anglii, chcą zakładać koleje żelazne w Turcyi. Przedstawili oni w tej mierze kilka projektów Dywanowi i czekają na jego odpowiedź, co jednak nieprędko zapewne nastąpi, bo Turcy nieznając kolei żelaznych, muszą się wprzód przekonać o ich użyciu i użyteczności. W tém tylko nadzieja, że Sułtan, którego mocno każda nowość zajmuje, i tej zapewne pominąć nie zechce.

— Ostatnia wyprawa morska zajmuje wszystkich i dała powód do wniosków rozmaitych. Sądzą, że Porta rozpocznie nowe demonstracye przeciwko Bejowi w Tunis, o czém wątpić przecieź należy, z uwagi na przychylność Porty ku Francyi; takie jest przynajmniej mniemanie w tutejszym poselstwie francuzkiem, bezwzględnie jednakże na to, wysłano dla ostróżności gońca z tą wiadomością do Marsylii. O *Mehmedzie Alim*, który podróże po morzu odbywa, nie dotąd nie wiemy.

Od granic Multan, 1 Sierpnia.

Radzca Stanu Kawaler *de Besac*, nowy konsul rossyjski, przybył właśnie do Jass z rodziną swoją.

— Szarańcza, zagnieżdżona w kraju tutejszym od roku zeszłego, została wyniszczona przez ptastwo, zwane *Pastor-Rossens*, przybyłe w wielkich gromadach, dla oswobodzenia nas od tej kłęski.

— Pan *Anatoli Demidow*, znany ze swych bogactw i swych zatrudnień geologicznych, przejeżdżał w tych dniach przez Jassy. Towarzyszyło mu kilku uczonych francuzkich, udających się do Krymu dla czynienia tamże poszukiwań uczonych. Członkami tej Kommissyi są PP. *Hout*, *de Ponceau*, doktor *Leveille*, *Rosseau*, *Raffet* i *Sainson*, który odbył podróż naokoło świata z Kapitanem *Dumont d'Urville*. Podczas krótkiego ich pobytu w Jassach, ci uczeni zwiedzili akademię Xięstwa Multan, której uczniowie zdali examen bardzo zaszczytny. Gabinet historyi naturalney, założony przed 5 laty podczas administracyi Jenerała *Kisielewa*, posiada już znaczną ilość przedmiotów zajmujących, które zwróciły uwagę tych Panów; jakoż ta gałąź historyi naturalney, zaczyna być uprawianą w tym kraju, dotąd pod tym względem nieznaną prawie Europie. Niektórzy z tych uczonych, zostali mianowani członkami korespondentami towarzystwa, liczącego wiele znakomitych nazwisk w swém gronie. (G. C.)